

РОЗДІЛ 10. РЕЦЕНЗУВАННЯ

Шапошников К.С.

доктор економічних наук, професор,
директор Причорноморського науково-дослідного
інституту економіки та інновацій

РЕЦЕНЗІЯ

**на монографію Н.Д. Маслій «Інтеграційні форми розвитку підприємств:
теоретичні аспекти та практичні підходи»**

Економіка України знаходиться на новому етапі розвитку, базовими імперативами якої є зростаючий взаємозв'язок між соціально-економічним розвитком, інтеграційними процесами та інформатизацією економіки. Сучасні інтеграційні процеси охоплюють всі сфери економічної діяльності, інтеграція відбувається на мікро-, мезо- та макрорівнях. Інтеграційні форми розвитку підприємств є дієвим інструментом зростання національної економіки та подолання соціальних загроз. Відтак основним фактором зростання економіки стає розширення інтеграційної взаємодії між суб'єктами ринку та створення нових інтеграційних форм їх розвитку. Це обумовлює актуальність дослідження питань розробки та реалізації організаційно-економічного механізму інтеграції суб'єктів господарювання для забезпечення підвищення ефективності в умовах невизначеності.

У монографії Н.Д. Маслій визначено теоретичні та методологічні засади інтеграції в процесі розвитку підприємницької діяльності. Проаналізовано інтеграційні форми співпраці суб'єктів господарювання на прикладі діючих національних підприємств сфери зв'язку та інформатизації. Розроблені прикладні механізми інтеграції підприємств на різних рівнях національної економіки на основі діагностики та моніторингу ринку послуг сфери зв'язку та інформатизації. Запропоновані науково-прикладні підходи щодо доцільності інтеграції підприємств та їх діяльності у площині обліку та формування звітності, моделювання маркетингової стратегії, визначення напрямків розвитку на основі біфуркаційної моделі тощо. Наведено організаційно-економічні механізми та інструменти бізнес-взаємодії підприємств в умовах розвитку електронної економіки.

У площині теоретичних розробок автором проведено ґрунтований аналіз мотивів інтеграції та передумов досягнення сталого розвитку підприємств в умовах невизначеності. Досліджено, систематизовано та удосконалено термінологію щодо інтеграції підприємств, наведено відповідні структурно-логічні схеми. Вивчено зарубіжний досвід інтеграції підприємств сфери зв'язку та інформатизації, а також вплив геополітичного фактору на процеси інтеграції підприємств, на підставі чого запропоновано геополітичну стратегію розвитку в залежності від суспільно-економічних та геополітичних особливостей розвитку територій. Виокремлено основні ієрархічні рівні нормативного регулювання сфери зв'язку та інформатизації, які

необхідні для ефективної діяльності та інтеграції підприємств в досліджуваній сфері.

Доведено, що кластеризація як інструмент інтеграції здатне забезпечити реалізацію стратегічних цілей на різних рівнях ієрархії завдяки співпраці між різними суб'єктами ринку та державою. Запропоновано інтеграційну модель розвитку національної економіки, яка дає змогу визначити форму інтеграції підприємств на різних економічних рівнях.

Розроблена методика поетапної оцінки доцільності інтеграції підприємств, яка полягає в одночасному застосуванні комплексного аналізу ефективності діяльності та оцінці існуючого потенціалу сумісності підприємств для обґрунтування доцільності їх інтеграції. Запропоновано механізм використання акредитиву при здійсненні розрахунків між інтегрованими підприємствами. Розроблено ланцюг цінностей при інтеграційних процесах, який свідчить про збільшення вартості бізнесу при об'єднанні ланцюгів цінностей підприємств. Обґрунтовано економічна ефективність створення нових інтеграційних форм розвитку підприємств, визначено джерело появи синергетичного ефекту.

Вагомим доробком є проведення дослідження на рівні великих національних підприємств, що свідчить про масштабність статистичних досліджень. Зокрема, автором досліджено діяльність фінансово-промислової групи «Систем Кепітал Менеджмент» та безпосередньо ПАТ «Укртелеком» у складі цієї структури, та запропоновано застосування аутсорсингу як інструменту оптимізації бізнес-процесів та спрощення діяльності в умовах інтеграції. Побудовано оптимальний алгоритм автоматизації захисту інформації, що дасть змогу мінімізувати ризики при інтеграції підприємств.

В цілому рецензована монографія є новаторським комплексним науковим дослідженням, що характеризується єдністю змісту, логічністю, обґрунтованістю всіх запропонованих результатів дослідження. Монографії властива наукова новизна, що свідчить про глибоку обізнаність автора щодо теоретичних та практичних аспектів інтеграційних форм розвитку підприємств. У цьому контексті важливо зазначити, що рецензована робота є основою для практичної реалізації процесів інтеграції підприємницької діяльності в умовах трансформації економіки.

Монографія буде корисною для фахівців, які на науковому та практичному рівнях вирішують питання інтеграції на різних економічних рівнях.